

4

เด็กไทยกับภัยทางเพศ: เรื่องใกล้ตัวที่ยังไร้กลไกคุ้มครอง

ตลอดปี 2549 ข่าวการละเมิดทางเพศมีให้สังคมไทยได้รับรู้อยู่เสมอแทบไม่ต่างจากปีก่อนหน้านี้ แต่สิ่งที่น่าห่วงใยอย่างยิ่งก็คือ ข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้เสียหายในคดีล่วงละเมิดทางเพศในปีที่ผ่านมาเป็นเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นส่วนใหญ่ โดยผู้กระทำส่วนใหญ่ เป็นผู้ใหญ่ใกล้ชิดที่เด็กรู้จักดี คือ พ่อ พี่ชาย น้องชาย ญาติผู้ใหญ่ เพื่อนนักเรียน ครู รวมถึงนายจ้าง ขณะที่จำนวนเยาวชนที่กระทำความผิดละเมิดทางเพศก็สูงขึ้นอย่างน่าตกใจ สังคมไทยควรต้องตอบให้ได้ว่า เราจะช่วยกันสร้างความปลอดภัยทางเพศให้เด็กของเราอย่างไร และเราจะแก้ไขเยาวชนที่กระทำความผิดทางเพศตั้งแต่อายุยังน้อยได้อย่างไร

เด็กไทยถูกละเมิดทางเพศสูงถึง 14 คน ต่อวัน

รายงานสถานการณ์เด็กไทยในช่วง พ.ศ. 2548-2549 โดยสถาบันรามจิตติเปิดเผยว่า ในปี 2548 มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ถูกละเมิดทางเพศจำนวน 3,825 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 5,211 คนในปี 2549 หรือมีจำนวนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 10 คนต่อวัน เป็น 14 คนต่อวัน¹ นับเป็นอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 36 ตัวเลขนี้สอดคล้องกับสถิติของ "ศูนย์พึ่งได้" ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบความรุนแรง/การล่วงละเมิดร่างกายและเพศ ดำเนินงานโดยโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ พบว่าตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 ถึงเดือนกันยายน 2549 มีผู้มารับบริการจากศูนย์พึ่งได้มากถึง 14,382 คน เฉลี่ยวันละ 39 คน โดยประมาณครึ่งหนึ่งของผู้มารับบริการเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นเด็กผู้หญิงมากถึง 5,622 คน และเด็กผู้ชายอีก 1,542 คน

ข้อมูลจากสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ก็ยืนยันสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กเช่นกัน คือ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงพฤศจิกายน 2549 มีผู้ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนจำนวน 796 คน โดยในจำนวนนี้เป็นเด็กผู้หญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี มากถึงร้อยละ 51 หรือ 412 คน² สรุปรวมได้ว่า ปี 2549 มีผู้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548 และเด็กผู้หญิงอายุน้อยๆ กลายเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุดในบรรดาผู้ถูกละเมิดทางเพศ

แล้วใครเป็นผู้กระทำ? ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ชี้ตรงกันว่า ผู้ลงมือทำร้ายทางเพศเป็นคนใกล้ชิดเด็กเอง ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว หรือญาติ หรือเพื่อน แต่อาชญากรรมนี้มีช่องโหว่ที่สำคัญ เพราะสถิติคืออาชญากรรมในความผิดเกี่ยวกับเพศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งว่าการกระทำต่อร่างกายและชีวิตเหล่านี้ มีผู้กระทำผิดจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัว ดังพบว่าในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม 2549 มีคดีรับแจ้งความเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและข่มขืน ฆ่า มากถึง 5,228 คดี แต่จับผู้กระทำผิดได้เพียง 2,170 รายเท่านั้น³ (ดูตารางหน้า 55)

เยาวชนที่กระทำผิดทางเพศและถูกจับได้เฉลี่ย 10 คน ต่อวัน

ในฝั่งของผู้ลงมือละเมิดทางเพศต่อเด็กก็มีข้อมูลที่น่าเป็นห่วงไม่น้อยย้อนไปกว่ากัน ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ชี้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2544 มีเยาวชนที่กระทำความผิดจำนวน 31,000 คน แต่ในปี 2549 ตัวเลขนี้เพิ่มเป็น 43,000 คน โดยเป็นการก่อคดีทางเพศมากถึง 3,636 คน ซึ่งเพิ่มเป็น 3 เท่าจากจำนวน 1,026 คน ของปี 2544 และมีคดีเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธและวัตถุระเบิดเพิ่มจาก 900 ราย เป็น 3,000 รายด้วย⁴

น่าสังเกตว่า จำนวนเยาวชนที่กระทำความผิดละเมิดทางเพศก็สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2544 อย่างน่าตกใจ (ดูแผนภูมิ) รูปแบบของการละเมิดทางเพศมีทั้งการข่มขืนแบบรุนแรง การข่มขืนที่ลงมือคนเดียว ซึ่งบ่อยครั้งเป็นการกระทำโดยเพื่อนชายคนสนิท (date rape) เฉลี่ยแล้วมีเยาวชนที่กระทำผิดทางเพศและถูกจับดำเนินคดีสูงถึงวันละ 10 คน หากรวมผู้กระทำผิดที่จับไม่ได้ซึ่งมีจำนวนมากกว่านี้มาก ตัวเลขคงสูงน่าตกใจยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในการก่อเหตุจำนวนหลายคดีพบว่า โจรศัพท์มือถือแบบมีกล้องถ่ายรูปถูกนำมาใช้บันทึกภาพเป็น “คลิปวิดีโอ” และมีอยู่บ่อยครั้งทีคลิปวิดีโอเหล่านี้ได้กลายเป็นเครื่องมือให้ฝ่ายผู้กระทำผิดใช้บังคับเด็กหญิงให้ตกเป็นเหยื่อข่มขืนแบบต่อเนื่องด้วย

เมื่อเด็กข่มขืนเด็กและโทรศัพท์ติดกล้องกลายเป็นอาวุธ หากลองไล่เรียงคดีอาชญากรรมทางเพศต่อเด็กตั้งแต่ต้นปี 2549 พบข่าวน่าสะเทือนใจหลายกรณี เริ่มจากชาวศรีโครมทางหน้าหนังสือพิมพ์ ที่เด็กหญิงอายุ 14 ปี และ 15 ปี จำนวน 2 คน ถูกวัยรุ่นชายอายุระหว่าง 15-22 ปี ใช้มีดจี้และนำตัวไปเรียงคิวข่มขืนที่บริเวณกำแพงวัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เรื่องนี้กลายเป็นข่าวใหญ่เพราะจำนวนผู้ข่มขืนมีมากถึง 30 คน ตามข่าวมีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ 9 คน⁵

ถัดมาอีกไม่นาน ก็ปรากฏเป็นข่าวขึ้นหน้าหนึ่งกรณีของเด็กหญิงชาวสุพรรณบุรีอายุ 14 ปี ที่เสียชีวิตหลังจากถูกกลุ่มวัยรุ่นชายที่รู้จักกันจำนวน 8 คน ทำร้ายร่างกายและนำตัวไปเรียงคิวข่มขืน⁶ ตามมาด้วยชาวนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถูกเพื่อนนักเรียนชายห้องเดียวกันจำนวน 5 คน รุมข่มขืนและใช้โทรศัพท์ถ่ายภาพเก็บเป็นคลิปวิดีโอไว้โดยผู้เป็นเหยื่อไม่รู้ตัว จากนั้นมีการนำคลิปวิดีโอไปเผยแพร่ทั้งในและนอกโรงเรียน และมีนักเรียนชายรุ่นพี่เข้ามาเจรจาขอหลบหนีกับเด็กหญิงผู้เสียหายโดยขู่ว่าถ้าไม่ยอมจะนำคลิปวิดีโอไปเผยแพร่⁷

น่าสังเกตว่าถัดมาอีกไม่กี่เดือนก็ปรากฏข่าวการข่มขืนเด็กหญิงแล้วถ่ายคลิปวิดีโอเก็บไว้เผยแพร่ หรือแบล็คเมลล์ตามมาอีกหลายกรณีด้วยกัน อาทิเช่น นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถูกเพื่อนนักเรียนชายรุมข่มขืนและถ่ายคลิปวิดีโอเอาไว้เผยแพร่ตามร้านโทรศัพท์มือถือ⁸ เด็กหญิงอายุ 15 ปี ถูกเพื่อนนักเรียนชายจำนวน 11 คน รุมข่มขืนและถ่ายคลิปวิดีโอมา

ใช้ขูปิดปากผู้เสียหาย⁹ ทำนองเดียวกับกรณีวัยรุ่นชายจำนวน 5 คน ล่อลวงเด็กหญิงอายุ 14 ปี ที่เป็นเพื่อนร่วมหมู่บ้านเดียวกัน ไปข่มขืนบนท้ายรถกระบะและถ่ายคลิปวิดีโอเก็บไว้ข่มขู่ไม่ให้เอาเรื่องไปบอกผู้อื่น¹⁰

มาตรฐานกระบวนการยุติธรรม: เมื่อเด็ก ป.2 ต้องพิสูจน์ว่าถูกครูชู้ 7 ชมขืน

ช่วงกลางปี 2549 หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับเกาะติดสถานการณ์ข่าว 2 ครู ชู้ 7 ลังัดกรุงเทพมหานคร ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีข่มขืนลูกศิษย์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ตั้งคณะกรรมการระดับเขตขึ้นมาทำหน้าที่สอบสวน แต่ผลการสอบสวนถูกตีกลับโดยรองปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะประธานคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก โดยบอกว่าสาเหตุที่ต้องส่งรายงานกลับคืนให้คณะกรรมการสอบสวนระดับเขตนั้น เป็นเพราะพิจารณาแล้วเห็นว่าคณะกรรมการให้หน้าหนักกระบวนการสอบสวนไปที่พยานบุคคลและพยานแวดล้อมของครูผู้ถูกกล่าวหา โดยไม่ได้สอบสวนฝ่ายผู้เสียหาย และไม่นำหลักฐานทางการแพทย์มาประกอบการสอบสวนด้วย¹¹ ปรากฏการณ์ เหล่านี้สะท้อนถึงความยากลำบากในการพิสูจน์ความผิดในคดีทางเพศที่เกิดระหว่างผู้มีอำนาจไม่ทัดเทียมกัน

ในเวลาเดียวกันนั้น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ประกาศมาตรการดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้ง 435 แห่ง รวม 6 ข้อ อาทิเช่น ห้ามไม่ให้ครูหญิงและชายอยู่กับเด็กสองต่อสองในที่ลับตาคน ให้ครูสังเกตกรณีเด็กทะเลาะกันเพราะอาจเป็นการข่มเหงรังแกหรือล่วงละเมิดทางเพศ ให้จัดครูฝ่ายจิตวิทยาหรือสังคมสงเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดกับเด็กอย่างทันทั่วถึง เป็นต้น¹² มาตรการเหล่านี้แม้จะเรียกได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาแบบ “วัวหายล้อมคอก” และไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันปัญหา แต่ก็อาจส่งผลเชิงป้องปรามได้บ้าง

อย่างไรก็ดี สิ่งที่น่าจะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนต่อปัญหาครูล่วงละเมิดทางเพศนักเรียน น่าจะได้แก่ กลไกการเอาผิดผู้กระทำผิดที่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างยุติธรรม และเป็นกลไกที่ละเอียดอ่อนเพียงพอต่อการคุ้มครองเด็กที่จะได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กลไกนี้ด้วย แต่กระบวนการยุติธรรมในกรณีของคดีนี้ก็กลับเดินหน้าไปได้ช้ามาก จากการรายงานของผู้สื่อข่าวพบว่า แม้เวลาจะผ่านไปร่วมสองเดือน แต่ขั้นตอนการสรุปสำนวนก็ยังคงดำเนินการอยู่ ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนไหวของเพื่อนครูและชาวบ้านบางส่วนในชุมชนซึ่งร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนความบริสุทธิ์ของครูผู้ถูกกล่าวหา เช่น จัดบายศรีสู่ขวัญให้ครู ล่าลายชื่อผู้สนับสนุนความบริสุทธิ์ของครู เป็นต้น

ฝ่ายครูทั้งสองคนที่ตกเป็นผู้ต้องหาที่มีกระเคลื่อนไหวเพื่อแสดงว่าตนเองไม่ได้กระทำผิด เช่น การสาบาน การฟ้องกลับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี ทั้งผู้บังคับการกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชน และสตรี (บก.ปดส.) นางปวีณา หงสกุล ในฐานะประธานมูลนิธิปวีณาเพื่อเด็กและสตรี และผู้ปกครองเด็กผู้เสียหายอีก 3 คน ด้วยข้อหา “แจ้งให้บุคคลต้องรับโทษทางอาญา”¹³ ไม่ว่าคดีนี้จะสิ้นสุดลงอย่างไร สิ่งที่เกิดขึ้น

คำถามก็คือ บนพื้นฐานอำนาจที่ไม่เท่ากันระหว่างผู้มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน และระหว่าง “ผู้ใหญ่” กับ “เด็ก” จะมีกลไกใดที่เข้ามาเยียวยาผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ?

การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นปัญหาเชิงอำนาจ

การข่มขืนคือการถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ยินยอมพร้อมใจ ในหลายกรณีผู้ตกเป็นเหยื่อไม่กล้าขัดขืน ต่อสู้ เพราะถูกข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงกับทั้งตัวเองหรือกับญาติพี่น้อง หรือถูกใช้เงื่อนไขอำนาจในเรื่องอื่นๆ เช่น ใช้สถานภาพความเป็นครูกับศิษย์ ผู้ใหญ่กับผู้น้อย พ่อกับลูก นายจ้างกับลูกจ้าง เจ้าหนี้กับลูกหนี้ รุ่นพี่กับรุ่นน้อง มาเป็นแรงกดดันบีบบังคับให้ “เหยื่อ” ต้องยอมตามความต้องการ นั่นคือคำอธิบายที่ว่า การข่มขืนละเมิดทางเพศ ไม่ได้หมายความว่าความถึงการต่อสู้และร้องรอยবাদเจ็บทรวงกายเสมอไป แต่ต้องรวมถึงการใช้อำนาจที่ไม่เท่ากันมากกระทำต่อกันด้วย

นอกจากนี้ การมองว่าการละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นปัญหาเชิงอำนาจ อาจช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้นว่า เหตุใดการละเมิดทางเพศจึงเกิดกับกลุ่มเด็กอายุน้อยลงเรื่อยๆ เพราะ “อายุ” ในวัฒนธรรมไทยนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้อยู่น้อยกว่าต้องยินยอมต่ออำนาจของ “ผู้ใหญ่” โดยไม่เกิดการตั้งคำถาม การต่อรอง และถ้ามีสถานภาพทางสังคมเข้ามาซ้อนทับเป็นอีกปัจจัยร่วม ดังเช่น กรณีครูระดับ 7 ข่มขืนนักเรียนหญิงอายุ 8 ปี หรือกรณีของอาจารย์ขอมมีเพศสัมพันธ์กับนักเรียนแลกกับการให้เกรด¹⁴ จึงเป็นเรื่องที่ต้องยอมรับว่าเกิดขึ้นได้จริงในสังคม แต่ทำไมการยอมรับความจริงเช่นนี้จึงเกิดขึ้นได้ยาก และยังได้กลายมาเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ไม่เกิดกลไกการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันเหตุ ลดความรุนแรงของความเสียหาย คุ้มครอง และเยียวยา ให้ผู้เป็น “เหยื่อ” กลับคืนสู่ความเป็น “ผู้ผ่านพ้น” ประสบการณ์เลวร้ายได้โดยเร็ว?

มายาคติต่อการละเมิดทางเพศคืออุปสรรคใหญ่ของการแก้ปัญหา

แม้เหตุการณ์ล่วงละเมิดทางเพศในรอบปีที่ผ่านมาจะค่อนข้างชัดเจนว่า เป็นการกระทำที่ผู้ถูกกระทำไม่ได้เชื่อเชิญแต่อย่างใด แต่สังคมโดยรวมยังมีภาพตายตัวเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศว่า ผู้หญิงที่เป็นเหยื่อคือต้นเหตุของปัญหาด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น เพราะแต่งตัวโป๊ หรือมีสิริระที่ดึงดูดความสนใจ หรือมีท่าทียั่ววนทางเพศ และยังมีคามเข้าใจผิดว่า การละเมิดทางเพศมักเกิดขึ้นในที่เปลี่ยว ที่มีด และเกิดในเวลากลางคืน ผู้กระทำเป็นคนแปลกหน้า หรือเป็นคนที่มีปัญหาบุคลิกภาพอย่างเด่นชัด มีความเข้าใจผิดว่าการละเมิดทางเพศต้องมีรูปแบบของการใช้กำลังและความรุนแรงอย่างชัดเจนดังนั้นจึงต้องมีหลักฐาน เช่น มีบาดแผล มีร่องรอยการต่อสู้

มายาคติหรือความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการข่มขืนไม่เคยหมดสิ้นไปจากทัศนคติและความคิดของคนในสังคม เพราะมักถูกถ่ายทอดโดยสอดแทรกอยู่ในกิจกรรมทางสังคมหลากหลายรูปแบบที่ผู้ถ่ายทอดเองก็อาจไม่รู้ตัว เช่น ในการนำเสนอข่าวประจำวัน

ในละครโทรทัศน์ การเขียนบทความแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านข่าวในรายการข่าวต่างๆ หรือแม้แต่การแสดงความเห็นต่อท้ายข่าวออนไลน์ในเว็บไซต์ทั่วไป

แนวทางการจัดการปัญหาการละเมิดทางเพศในสถานศึกษา

สถานการณ์ปัญหาที่เริ่มเด่นชัดและทวีความรุนแรงขึ้นที่ว่า สังคมไทยควรมีกระบวนการจัดการกับปัญหาข่มขืนและการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และจำเป็นอย่างไรที่ต้องมีนโยบายต่อต้านการละเมิดทางเพศที่เปิดเผยโดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องเผยแพร่ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ทุกคนของสถานศึกษาได้รับทราบ ในนโยบายควรระบุค่านิยมของ “การล่วงละเมิดทางเพศ” ที่ชัดเจน รวมถึงระบุรายละเอียดของกระบวนการป้องกัน กระบวนการช่วยเหลือ กระบวนการคุ้มครอง รวมถึงต้องนำนโยบายไปสู่มือปฏิบัติ นั่นคือ ผู้ที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องควรรู้ว่าต้องทำอะไรและอย่างไร นอกจากนั้นนโยบายควรมีความชัดเจนว่าจะกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้ที่ถูกกระทำมีความกล้าที่จะเข้ามาร้องเรียนได้อย่างไรด้วย

บทเรียนจากการทำงานของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกข่มขืน (rape crisis center) ในหลายแห่งทั่วโลก ระบุตรงกันว่า การจัดการเพื่อป้องกันปัญหาการข่มขืนและละเมิดทางเพศในสถานศึกษาให้ได้ผลอย่างแท้จริง จำเป็นต้องยึดเป้าหมายหลัก 3 ประการด้วยกันคือ¹⁵

1. ต้องให้การศึกษารื่องความรุนแรงทางเพศในรูปแบบต่างๆ แก่ทุกคนในสถานศึกษา ในที่นี้ย่อมรวมทั้งครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆ ของสถานการศึกษา มีการพัฒนาศักยภาพและทักษะในการดูแลความปลอดภัยของตนเองและเพื่อนร่วมสถานศึกษา รวมถึงสร้างนิยามของการละเมิดทางเพศ โดยควรระบุบ่งบอกอย่างชัดเจนว่าหมายถึงการกระทำอะไรบ้าง และนิยามนี้ก็ควรเขียนรวมไว้ในกฎหรือข้อบังคับของสถาบันการศึกษาด้วย
2. มีมาตรการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศที่จะเกิดขึ้น เช่น มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ลดโอกาสของการละเมิดทางเพศโดยตรง การติดตั้งไฟฟ้าให้ความสว่างอย่างพอเพียง มีระบบรักษาความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกอาคารต่างๆ มีการรณรงค์ให้ทุกคนในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกัน และในกฎระเบียบสำหรับนักศึกษา ก็ต้องระบุปัญหาการคุกคามทางเพศให้ชัดเจน ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจของสถานศึกษาในการจัดการปัญหา และรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิและการคุ้มครองที่ผู้ถูกกระทำและผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับจากสถานศึกษาด้วย
3. มีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น กำหนดแนวทางจัดการเมื่อมีการร้องเรียนโดยระบุเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนว่า สถานศึกษาจะดำเนินการตามลำดับอย่างไรบ้างหากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ มีกระบวนการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกระทำ และผู้ถูกกล่าวหาอย่างไร ใครบ้างเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดบริการที่ครบวงจรให้กับผู้ถูกกระทำโดยสร้างเครือข่าย

หน่วยให้บริการเพื่อประกันว่าผู้ถูกกระทำจะได้รับบริการครบถ้วนทั้งด้านการแพทย์ กฎหมาย ความปลอดภัย และการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา

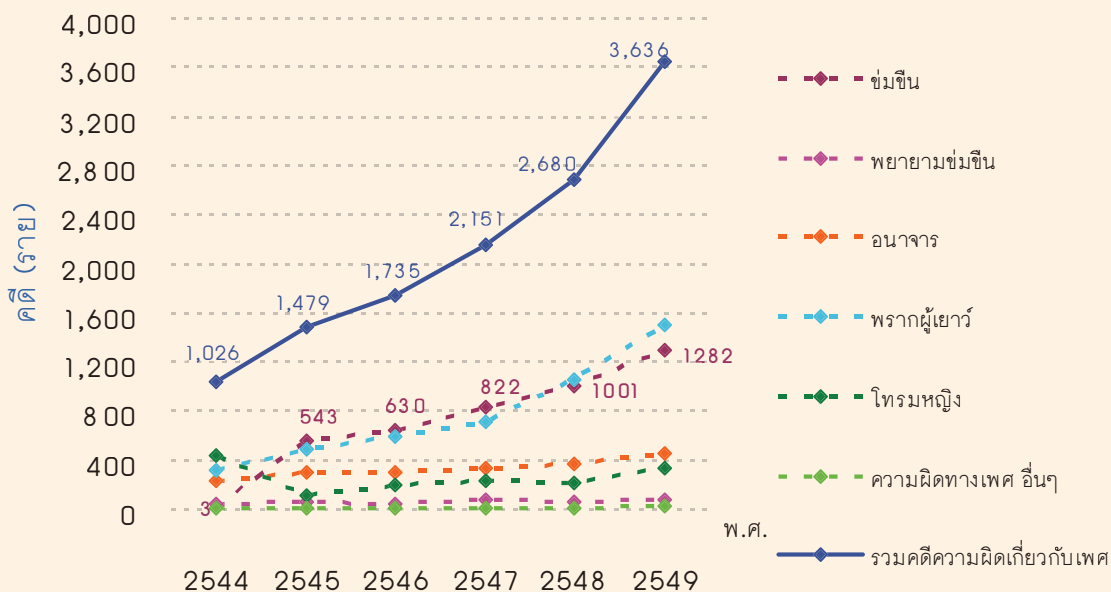
แต่เหนือสิ่งอื่นใด ต้องไม่ละเลยที่จะลงมือเปลี่ยนแปลงแก้ไขทัศนคติที่สร้างความเข้าใจผิดต่อปัญหาการละเมิดทางเพศ เพราะตราบไต่ที่ยังมีความคิดความเชื่อเช่นนี้เราก็จะเห็นการวิ่งไล่แก้ปัญหาเป็นครั้งคราวเกิดขึ้นอยู่ต่อไป

ตารางแสดงจำนวนคดีอาชญากรรมทางเพศและร้อยละที่ผู้กระทำผิดถูกจับดำเนินคดี ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2549

ปี	รับแจ้ง	จับได้	% จับได้
2540	3,741	2,576	68.9
2541	3,540	2,391	67.5
2542	4,005	2,532	63.2
2543	4,053	2,640	65.1
2544	3,857	2,544	66.0
2545	4,445	2,556	57.5
2546	4,818	1,707	35.4
2547	5,052	1,861	36.8
2548	5,065	2,051	40.5
2549	5,288	2,170	41.5

ที่มา: โครงการสุขภาพคนไทย. 2550. (คำนวณจากสถิติคดีข่มขืนกระทำชำเราและฆ่าข่มขืน ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สืบค้นจาก http://www.police.go.th/statistic/dn_main.htm)

แผนภูมิแสดงจำนวนเยาวชน (อายุ 7-18 ปี) ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศที่กระทำผิดคดีทางเพศตั้งแต่ พ.ศ. 2544-2549

ที่มา : โครงการสุขภาพคนไทย. 2550. (คำนวณจากสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศทั่วประเทศ จากสถิติของกลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม)